

Portada, *Jaume I*, 1427, Tremp sobre taula
© MNAC Museu Nacional d'Art de Catalunya, Barcelona, 2002
Fotògrafs: Jordi Calveras, Marta Mérida, Joan Sagristà

ANY JAUME I

Commemoració del VIIIè centenari
del naixement de Jaume I

EL PODER REIAL. LES INSTITUCIONS. LA POLÍTICA INTERNACIONAL

Barcelona, 31 de març de 2008 - 4 d'abril de 2008

Institut
d'Estudis
Catalans

Inscripció gratuïta

Informació i inscripcions:
www.iec.cat/sha

Institut d'Estudis Catalans
Secció Històrico-Arqueològica
C. del Carme, 47 - 08001 Barcelona

Tel. 932 701 628
A/e: sha@iec.cat

Col·laboració

IEMed.
Institut Europeu de la Mediterrània

Dilluns 31 de març de 2008
Institut d'Estudis Catalans

- 9.30 h Lliurament de la documentació
- 10.00 h Salutació a càrrec de Salvador Giner, president de l'IEC, i Senén Florensa, director general de l'IEMed
- 10.15 h Conferència inaugural: *Jaume I i el seu temps*, Antoni Riera i Maria Teresa Ferrer, Institut d'Estudis Catalans
- 10.45 h Conferència commemorativa: *Commemoració del congrés de Jaume I del 1908. I Congrés d'Història de la Corona d'Aragó*, Salvador Claramunt, Universitat de Barcelona
- 11.30 h Pausa (café)

I. EL PODER REIAL I LES INSTITUCIONS ADMINISTRATIVES I REPRESENTATIVES DURANT EL REGNAT DE JAUME I

1. La monarquia

- 12.00 h *La monarquia*, Vicent Garcia Edo, Universitat Jaume I

2. Estructuració política i territorial dels estats de la Corona catalanoaragonesa

- 12.45 h *Poder i territori als estats originaris, Catalunya i Aragó*, Flocel Sabaté, Universitat de Lleida
- 16.00 h *Jaume I i el govern de Mallorca i d'Eivissa (1230-1276)*, Pau Cateura, Universitat de les Illes Balears
- 16.45 h *El gobierno de Valencia después de la conquista (1238-1276)*, José Vicente Cabezuolo, Universitat d'Alacant
- 17.30 h *La frontera del Principat de Catalunya amb el regne d'Aragó*, Josep Alanyà, Arxiu de la Catedral de Tortosa
- 18.15 h Pausa (café)
- 18.35 h *Jaime I el Conquistador y Alfonso X el Sabio: una compleja relación de encuentros y desencuentros*, Manuel González Jiménez, Universitat de Sevilla
- 19.20 h Debat

Dimarts 1 d'abril de 2008
Palau del Lloctinent (Carrer Comtes, 2)

3. La Cancelleria

- 10.00 h *La Cancelleria Reial als temps de Jaume I*, Albert Torra, Arxiu de la Corona d'Aragó
- 10.45 h Pausa (café)
- 11.15 h Visita a l'exposició documental sobre Jaume I organitzada per l'Arxiu de la Corona d'Aragó

4. L'Exèrcit i la flota

- 16.30 h *King James I the Conqueror and the Artillery: Revolution of the Middle Ages*, Paul E. Chevedden, Center for Medieval and Renaissance Studies
- 17.15 h *Jaume I el Conqueridor i la marina de guerra del seu temps*, Albert Estrada, Gabinet Numismàtic del MNAC
- 18.00 h Pausa (café)
- 18.20 h *La croada a Terra Santa del 1269 i la política internacional de Jaume I*, Ernest Marcos, Universitat de Barcelona
- 19.05 h *Els municipis catalans a l'època de Jaume I*, Pere Verdés, Institució Milà i Fontanals (CSIC), i Max Turull, Universitat de Barcelona
- 19.50 h Debat

Dimecres 2 d'abril de 2008
Museu d'Història de Catalunya (Plaça Pau Vila, 3)

5. La justícia i el dret

- 10.00 h *Jaume I a les «Constitutions i altres drets de Catalunya»*, Tomàs de Montagut, Universitat Pompeu Fabra i Institut d'Estudis Catalans

6. L'estructura fiscal i la política monetària

- 10.45 h *La hisenda reial (c. 1230-1276): estudi provisional*, Thomas N. Bisson, Universitat Harvard i IEC
- 11.30 h Pausa (café)
- 12.00 h Visita al Museu d'Història de Catalunya
- 13.30 h Dinar

- 16.30 h *La fiscalitat reial a la Corona d'Aragó durant el segle XIII: una visió de conjunt*, Vicent Baydal, Institució Milà i Fontanals (CSIC)
- 17.15 h *La política monetària en temps de Jaume I*, Miquel Crusafont, Societat Catalana d'Estudis Numismàtics
- 18.30 h Debat

Dijous 3 d'abril de 2008
Institut d'Estudis Catalans

7. Les Corts

- 10.00 h *Les Corts de Catalunya: l'impost del bovatge*, Pere Ortí, Universitat de Girona
- 10.45 h *La gestación de las Cortes de Aragón en el reinado de Jaime I*, Esteban Sarasa, Universitat de Saragossa
- 11.30 h Pausa (café)
- 12.00 h *Las instituciones parlamentarias valencianas durante el reinado de Jaime I (1238-1276)*, Rosa Muñoz, Universitat de València
- 12.45 h Debat

II. LES RELACIONS INTERNACIONALS

- 16.30 h *Panorama general de les relacions internacionals de Jaume I*, Maria Teresa Ferrer, Institució Milà i Fontanals (CSIC) i Institut d'Estudis Catalans
- 17.15 h *La fi de l'expansió a Occitània*, Martí Aurell, Universitat de Poitiers
- 18.00 h Pausa (café)
- 18.30 h *El reino de Navarra y la Corona de Aragón en tiempos de Jaime I el Conquistador (1208-1276)*, Juan Carrasco, Universitat Pública de Navarra
- 19.15 h Debat

Divendres 4 d'abril de 2008
Institut d'Estudis Catalans

- 10.00 h *Relacions amb els països islàmics*, Carles Vela, Universitat de Girona
- 10.45 h *Relacions amb la Santa Seu*, Damian Smith, Universitat de Saint Louis
- 11.30 h Pausa (café)
- 12.00 h Cloenda